

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

II науково-практичної інтернет-конференції
**РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК
ЯК ОСНОВА НОВІТНІХ
ДОСЯГНЕНЬ У МЕДИЦИНІ**

*м. Чернівці
22 червня 2022 року*

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
BUKOVINIAN STATE MEDICAL UNIVERSITY

CONFERENCE PROCEEDINGS

II Scientific and Practical Internet Conference **DEVELOPMENT OF NATURAL SCIENCES AS A BASIS OF NEW ACHIEVEMENTS IN MEDICINE**

Chernivtsi, Ukraine
June 22, 2022

УДК 5-027.1:61(063)

Р 64

Медицина є прикладом інтеграції багатьох наук. Наукові дослідження у сучасній медицині на основі досягнень фізики, хімії, біології, інформатики та інших наук відкривають нові можливості для вивчення процесів, які відбуваються в живих організмах, та вимагають якісних змін у підготовці медиків. Науково-практична інтернет-конференція «Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині» покликана змінювати свідомість людей, характер їхньої діяльності та стимулювати зміни у підготовці медичних кадрів. Вміле застосування сучасних природничо-наукових досягнень є запорукою подальшого розвитку медицини як галузі знань.

Конференція присвячена висвітленню нових теоретичних і прикладних результатів у галузі природничих наук та інформаційних технологій, що є важливими для розвитку медицини та стимулювання взаємодії між науковцями природничих та медичних наук.

Голова науково-організаційного комітету

Володимир ФЕДІВ професор, д.фіз.-мат.н., завідувач кафедри біологічної фізики та медичної інформатики Буковинського державного медичного університету

Члени науково-організаційного комітету

Тетяна БІРЮКОВА к.тех.н., доцент кафедри біологічної фізики та медичної інформатики Буковинського державного медичного університету

Оксана ГУЦУЛ к.фіз.мат.н., доцент кафедри біологічної фізики та медичної інформатики Буковинського державного медичного університету

Марія ІВАНЧУК к.фіз.мат.н., доцент кафедри біологічної фізики та медичної інформатики Буковинського державного медичного університету

Олена ОЛАР к.фіз.мат.н., доцент кафедри біологічної фізики та медичної інформатики Буковинського державного медичного університету

Почесний гість

Prof. Dr. Anton FOJTIK Факультет біомедичної інженерії, Чеський технічний університет, м.Прага, Чеська республіка

Комп'ютерна верстка:

Марія ІВАНЧУК

Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині: матеріали II науково-практичної інтернет-конференції, м. Чернівці, 22 червня 2022 р. / за ред. В. І. Федіва – Чернівці: БДМУ, 2022. – 489 с.

У збірнику подані матеріали науково-практичної інтернет-конференції «Розвиток природничих наук як основа новітніх досягнень у медицині». У статтях та тезах представлені результати теоретичних і експериментальних досліджень.

Матеріали подаються в авторській редакції. Відповідальність за достовірність інформації, правильність фактів, цитат та посилань несуть автори.

Для наукових та науково-педагогічних співробітників, викладачів закладів вищої освіти, аспірантів та студентів.

Рекомендовано до друку Вченою Радою Буковинського державного медичного університету (Протокол №11 від 22.06.2022 р.)

ISBN 978-966-697-983-7

навчального контенту та формувати електронні бази навчальних матеріалів для засвоєння теоретичного матеріалу та тестів та ситуаційних завдань для контролю знань студентів. З боку організації навчального процесу потрібно було в короткі терміни провести вебінари з використання та впровадження новітніх інформаційно-цифрових технологій не тільки серед професорсько-викладацького складу, проте й студентської громади. Крім того, виникла велика кількість технічних проблем, пов'язаних у ряді випадків з ненадійністю Інтернет-з'єднань, проблемами підключення до мережі Інтернет та відсутністю у деяких студентів необхідних електронних пристроїв для здійснення та виконання контрольних завдань. За два роки пандемії COVID-19 основні організаційно-методичні проблеми з впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в навчальний процес були успішно вирішено, що дало можливість швидко адаптувати навчальний процес в вищих медичних закладах освіти в воєнний період.

Список використаних джерел

1. COVID-19 and Higher Education: Education and Science as a Vaccine for the Pandemic/United Nations/Academic Impact //Available online: : <https://www.un.org/en/academic-impact/covid-19-and-higher-education-education-and-science-vaccine-pandemic>
2. Уварова Т, Стас Т. Медіаграмотність та медіакомпетентність у сучасній освіті: виклики та тенденції// Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка».-2020.- Том 4, № 29, с. 191-197
3. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція)// Постанова Президії НАПН України від 21 квітня 2016 р. № 1-2/7-110.-Шлях доступу: <https://naps.gov.ua/files/sod/media-edu>

Безрук В.В.

Міждисциплінарна інтеграція як складова підготовки студентів-медиків на додипломному етапі навчання

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці, Україна

vvladimirbezruk@gmail.com

У системі медичної освіти згідно основних положень Болонської декларації із використанням принципів кредитно-модульної системи ідея міжпредметного інтегрування, міждисциплінарного, комплексного підходу є актуальною та необхідною [1-3]. Змістовна інтеграція навчального процесу на клінічній кафедрі повинна ґрунтуватися на цілісному розумінні організму людини. Системний міждисциплінарний метод навчання дозволить

підготувати медичного працівника з якісно новим рівнем мислення – діалектичним мисленням, здатним синтезувати знання отриманих на різних (фундаментальних – теоретичних та клінічних) дисциплінах [2-4].

Кафедрою педіатрії, неонатології та перинатальної медицини Буковинського державного медичного університету МОЗ України ведеться викладання наступних клінічних дисциплін: «Пропедевтична педіатрія» для студентів 3 курсу, медичних факультетів №1-4, спеціальності (напряму) 222 «Медицина»; «Пропедевтика педіатрії» для студентів 3 курсу, медичного факультету №4, спеціальності (напряму) 225 «Медицина психологія» та «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» для студентів 6 курсу, медичних факультетів №1-4, спеціальності (напряму) 222 «Медицина»; «Сучасна педіатрія. Актуальні питання неонатології» (вибіркова навчальна дисципліна) для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за спеціальністю 228 «Педіатрія».

Програма вивчення навчальної дисципліни з «Пропедевтична педіатрія» для студентів спеціальності (напряму) 222 «Медицина» розроблена відповідно до стандартів вищої освіти України, навчального плану, освітньо-професійної програми вищої освіти підготовки фахівців у Вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет» (2016 р.). Програма вивчення навчальної дисципліни «Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами» складена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчального плану, галузі знань – 22 Охорона здоров'я спеціальності 222 «Медицина» освітньо-професійної програми вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті (2019 р.). Робоча програма навчальної дисципліни «Сучасна педіатрія. Актуальні питання неонатології» (вибіркова навчальна дисципліна) для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії за спеціальністю 228 «Педіатрія» розроблена відповідно до Стандартів вищої освіти України та на підставі освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії у галузі знань 22 «Охорона здоров'я», за спеціальністю 228 «Педіатрія» (2020 р.). Програма вивчення навчальної дисципліни «Пропедевтика педіатрії» складена відповідно до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, навчального плану, галузі знань – 22 Охорона здоров'я спеціальності 225 Медична психологія освітньо-професійної програми вищої освіти підготовки фахівців у Буковинському державному медичному університеті (2021 р.).

Міжпредметні зв'язки – це цільові і змістові збіги, що існують між навчальними дисциплінами: «Пропедевтична педіатрія», «Пропедевтика педіатрії», «Педіатрія з дитячими

інфекційними хворобами» та «Сучасна педіатрія. Актуальні питання неонатології» так як серед нозологій, що вивчаються, чітко прослідковується вікові причинно-наслідкові зв'язки. Для підвищення рівня викладання та узагальнення сприйняття інформації, що викладається в програмі Вищої медичної школи, кафедрою педіатрії, неонатології та перинатальної медицини використовується узагальнена схема викладання клінічної дисципліни, із зазначенням пререквізитів і постреквізитів навчальних дисциплін – міждисциплінарні зв'язки (табл.).

Таблиця.

Пререквізити і постреквізити навчальних дисциплін
(міждисциплінарні зв'язки)

Перелік навчальних дисциплін	Перелік навчальних дисциплін, на яких базується вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, для яких закладається основа в результаті вивчення навчальної дисципліни
«Пропедевтична педіатрія», «Пропедевтика педіатрії».	Анатомія людини. Гістологія. Фізіологія. Біохімія. Медична фізика. Патологічна анатомія. Патологічна фізіологія. Догляд за хворими.	Педіатрія. Неонатологія. Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами. Сучасна педіатрія, актуальні питання неонатології.
«Педіатрія з дитячими інфекційними хворобами».	Анатомія людини. Гістологія. Фізіологія. Біохімія. Медична фізика. Патологічна анатомія. Патологічна фізіологія. Догляд за хворими. Пропедевтична педіатрія. Пропедевтика педіатрії.	Сучасна педіатрія, актуальні питання неонатології.

Методичне планування міждисциплінарної інтеграції кафедрою проводиться за трьома напрямками та має методичний супровід (методичні вказівки, методичні розробки практичних занять; система дистанційного навчання (середовище Moodle) Буковинського державного медичного університету): визначення забезпечуючих дисциплін (попередніх

предметів, які є базовими щодо вивчення теми даного практичного заняття); визначення забезпечуваних дисциплін (наступних предметів, розділи яких потребують знання даної теми практичного заняття); визначення внутрішньопредметної інтеграції (інтеграція даної теми з попередніми чи наступними темами даної дисципліни). У методичному супроводі кафедри вимоги до постановки навчальних цілей заняття ґрунтуються на диференційованому підході до питань практичних занять зі студентами в рівнях їх засвоєння.

На практичних заняттях при вивченні основних методів обстеження, симптомів та синдромів при захворюваннях різних органів та систем студенти 45-50 хв. учбового часу працюють в палаті безпосередньо біля ліжка хворого. На заняттях по вивченню нозологій – 60-90 хв. робочого часу відводиться роботі студентів біля ліжка хворого: вони проводять клінічне обстеження хворого, запис та розшифровку його ЕКГ, повторюють техніку забору і дослідження діагностичного мінімуму тематичного пацієнта (відповідно до тематики практичного заняття). Таким чином, міждисциплінарна інтеграція вводиться в кожне практичне заняття. Це сприяє, в одних випадках, відпрацюванню практичних навиків, а в інших, вчить етапності і послідовності обстеження хворого, розвитку клінічного мислення.

Отже, міжпредметна інтеграція є важливою складовою частиною підготовки студента-медика на до дипломного етапі здобуття освіти. При вивченні клінічних дисциплін студент повинен застосовувати знання та вміння, отримані під час вивчення базових – фундаментальних до клінічних дисциплін. Застосування узагальненої схеми викладання клінічної дисципліни сприяє оптимізації процесу оволодіння клінічним мисленням, наочно показує причинно-наслідкові зв'язки, спонукає студента до систематизації знань із клінічної дисципліни. Організація такої методики засвоєння учбового матеріалу сприяє поглибленню знань, вмінь, розвиває практичні навички, клінічне мислення, орієнтує на систематичну самоосвіту.

Список використаних джерел

1. Міністерство охорони здоров'я України [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/>.
2. Про проведення педагогічного експерименту з кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Наказ МОН України № 48 від 21.03.2004 р. [Електронний ресурс]: Web-сайт. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0048290-04>
3. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: підручник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури / С.С.Вітвицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 384 с.
4. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації / В.В. Стинська. – Івано-Франківськ, 2016. – 65 с.